

**EDU
KACJA**
KRYTYCZNA

Ми досліджуємо

Ми діємо

Ми змінюємо

UNHCR
The UN Refugee Agency

У польському містечку Торунь загинула ще одна дитина, і це була не природна смерть - її вбили батьки. Каміль з Ченстохови багато років, практично все своє життя, страждав від знущань з боку найближчих родичів і навіть був жертвою катувань. Коли йому було 8 років, його страждання трагічно закінчилися. Дитина у віці 8 років неодноразово просила дорослих про допомогу, багато дорослих мало контакт з цією сім'єю, але, незважаючи на це, його не вдалося врятувати. Наслідки цих подій, не перших і не єдиних в історії дітей у Польщі, викликали великий ажіотаж, відомий як "моральна паніка". Експерти та активісти з питань захисту дітей з таких організацій, як "Фонд Дайте Дітям Шанс" та "Асоціація Можливість з Глогова", разом з юристами та профільними фахівцями з уряду і парламенту працювали над новим правовим рішенням.

Мета була дуже амбітна - зробити так, щоб смерть Каміля не була марною! Щоб жодна дитина в Польщі більше ніколи не загинула від рук своїх батьків! Як новий закон повинен був вирішити цю проблему? Чого не вистачало в попередньому законі? А саме, комплексного підходу, створення правової структури, щоб суспільство, яке, безумовно, не байдуже до страждань дітей, кожен, хто чує історії дітей, які зазнали насильства, був зворушений... Таким чином, "Закон Каміля" покликаний допомогти всім дорослим в нашій країні, які працюють з дітьми, розпізнати страждання дітей, насильство, спрямоване на них, як правильно реагувати і як не допустити подібного в майбутньому.

BCITYN

Закон вимагає впровадження стандартів захисту дітей, які стосуються двох сфер:

- Зовнішній - поза межами закладів (що відбувається з дітьми вдома та в інших місцях, де вони часто бувають)
- Внутрішній (що вони переживають "з нами", в нашому закладі).

Незалежно від того, чи це аквапарк, театр, школа, готель, лікарня... скрізь, де діти перебувають під опікою дорослих, де вони навчаються, виховуються, розвиваються... в тому числі "духовно", вони повинні відчувати себе В БЕЗПЕЦІ. Вони повинні знати, що якщо їх скривдять, їм є до кого звернутися. Вони повинні знати, що дорослі, які їх оточують, знають, як їм допомогти, і зроблять це ефективно, поважаючи їхнє приватне життя. Вони повинні розуміти, що цей закон створений для них і як він діє на практиці - що це не просто "папірці для шухляди". Багато хто сприймає "Закон Каміля" як тягар, додатковий обов'язок для персоналу, підвищення вимог та очікувань. Можливо, це і так... тому ми хочемо допомогти! Над цим авторським матеріалом працювала команда експертів під керівництвом доктора Каміли Камінської, яка займається цією проблематикою як на науковому, так і на практичному рівні з 2000 року. Вона навчалася в Белфасті, у 2003 році захистила докторську дисертацію та опублікувала книгу про державну позицію щодо насильства над дітьми. Понад 20 років займається підтримкою дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах. Вона керує Асоціацією Критичної Освіти, продовжує викладати в університеті, тренує... і майстер-класи, які вона пропонує в цьому пакеті, були особисто проведені нею у 2024 році в рамках проєкту з УВКБ ООН у школах Вроцлава.

Діти в Польщі мають право відчувати себе в безпеці та розуміти "Стандарти Захисту Дітей", і саме з цією метою ми надаємо вам ці матеріали.

Ці майстер-класи є унікальним поєднанням мистецької освіти та громадянського виховання. Через яскраву народну творчість Марії Примаченко ми ознайомлюємо з темами внутрішньої сили (духовної тварини) та безпеки, а потім переходимо до тем Закону, практично адаптуючи його положення до мови та специфіки нашої групи. Не хвилюйтеся! Всі матеріали можна замовити в нашій асоціації, або ж створити їх самостійно. Детальну інформацію про те, що потрібно для майстер-класу, можна знайти в описі, але чи присвятите ви йому годину або дві, залежить від вас і групи! Порядок проведення вправ і те, чи будете ви використовувати всі вправи, також залежить від вас.

Частина цих вправ включає в себе згадку про Каміля з Ченстохови та інших дітей, які зазнали насильства в Польщі - не для того, щоб травмувати дітей, а для того, щоб обговорити це з делікатністю і без графічних подробиць. Історія про те, як Каміль одного разу втік з дому, блукаючи вулицями в одній піжамі в пошуках допомоги, має на меті не налякати дітей, а викликати емпатію - саме вони можуть покликати на допомогу дорослих, якщо їхній друг має проблеми. Ми не повинні уникати складних розмов з дітьми, але проводити їх потрібно з розумом.

Наш досвід

"Я знаю, що потрібно дивитися по сторонах, перш ніж вийти на вулицю, і не переходити на червоне світло."

Ти знав(ла), як уникнути неприємностей і що робити, щоб залишатися в безпеці.

"Я відчуваю безпеку в своєму животі."

Ти знав(ла), що коли там немає страху, він не напружується і не бурчить... Серце теж не напружується, і мільйон думок не проноситься в голові щохвилини.

"Іноді у мене буває такий клубок у животі, і коли я його довго ношу, він стає все важчим і важчим."

У таких випадках не треба чекати: поруч напевно є ""аварійний"" дорослий, до якого можна звернутися і розвантажити цей тягар.

Правові підстави для дій:

Відповідно до ст. 22b Закону від 13 травня 2016 р. "Про протидію загрозам сексуальних злочинів та захист неповнолітніх" (консолідований текст, Законодавчий вісник за 2023 р., поз. 1304) та ст. 7, п. 6 Закону від 28 липня 2023 р. "Про внесення змін до Сімейного та Опікунського кодексу та деяких інших законів" (Законодавчий вісник за 2023 р., поз. 1606).

Стандарт 1 - Організація розробила, затвердила та впровадила Стандарти Захисту Дітей, які визначають:

- Настанови щодо безпечного підбору персоналу;
Процедури реагування на випадки насильства;
Процедури та особи, відповідальні за отримання звітів, їх документування та здійснення подальших дій з надання допомоги;
- Посібник зі складання плану підтримки неповнолітнього після виявлення випадків насильства;
Правила безпечних стосунків між співробітниками та неповнолітніми, включаючи заборонену поведінку; Правила безпечних стосунків між неповнолітніми, включаючи заборонену поведінку;
- Правила користування електронними пристроями з доступом до Інтернету;
Процедури захисту дітей від шкідливого контенту та інтернет-загроз, включаючи захист зображення та персональних даних;
- Правила поширення та проведення оцінки Стандартів.

Стандарт 2 - Організація застосовує принципи безпечного підбору персоналу та регулярно проводить навчання персоналу щодо Стандартів.

Стандарт 3 - Організація впровадила та дотримується процедур втручання, які відомі та зрозумілі всім співробітникам. Кожен працівник знає, кому повідомляти про випадки насильства над неповнолітніми та хто є відповідальним за втручання. Контактна інформація про місцеві установи, відповідальні за протидію та втручання у випадках жорстокого поводження з дітьми, є доступною для кожного працівника організації.

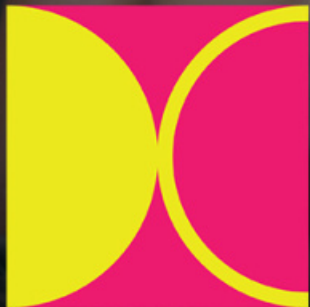

Стандарт 4 - Організація здійснює моніторинг та, за необхідності, оцінює положення Стандартів щонайменше раз на два роки, консультуючись з персоналом, дітьми та батьками або законними опікунами, і оновлює їх відповідним чином.

Вказівки для організацій щодо створення інформаційних матеріалів орієнтованих на дітей

Кілька порад, які допоможуть організаціям створити адаптований до потреб дітей документ, що інформує дітей про їхні права та стандарти захисту дітей в організації:

1. **Вибір кольору:** Використовуйте яскраві, насичені кольори, які привертатимуть увагу дітей.
2. **Фотографії та малюнки:** Включіть фотографії та малюнки, які будуть зрозумілими та цікавими для дітей.

Кількість сторінок: Робіть матеріали короткими і лаконічними, щоб не перевантажувати юних читачів великою кількістю тексту.

4. **Мова:** Використовуйте просту та зрозумілу мову. Уникайте складних термінів і довгих речень.
5. **Структура:** Розділіть інформацію на короткі розділи з заголовками, щоб полегшити навігацію по контенту.

Інтерактивність: Якщо можливо, додайте інтерактивні елементи, такі як запитання, вікторини або місця для нотаток.

7. **Особливі потреби:** Створіть брошури, які відповідають на конкретні питання і проблеми, актуальні для дітей у даній спільноті.

Майстер-класи: Організуйте майстер-класи, де діти можуть брати активну участь у створенні матеріалів.

9. **Регулярні консультації:** Регулярно консультуйтеся з дітьми, щоб отримати їхні відгуки про створені матеріали.

10. **Розмістіть номер телефону довіри для дітей та молоді на видному місці:** наприклад, 116 111

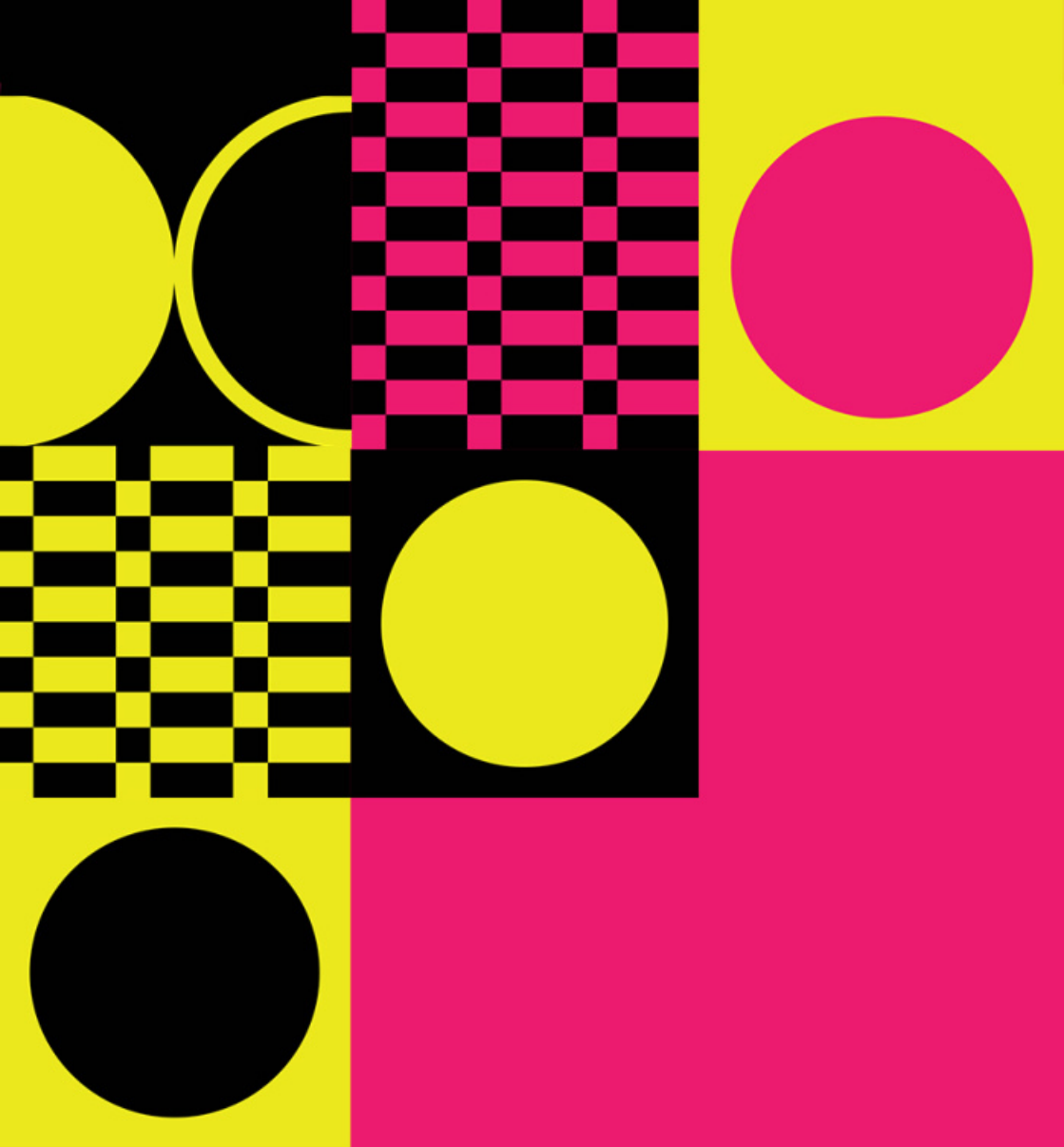

У разі виникнення будь-яких запитань або для отримання допомоги у проведенні тренінгів чи освітніх заходів, будь ласка, звертайтеся до нас за адресою:

biuro@edukacjakrytyczna.org

Для отримання додаткової інформації про нашу діяльність ви також можете відвідати нашу сторінку у Facebook.

UNHCR
The UN Refugee Agency

**edukacja
krytyczna.org**